

Pelastakaa Lapset ry lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laeiksi lapsilisän 7§:n ja toimeentulotuesta annetun lain 11§ väliaikaisesta muuttamisesta.

Yleiset kommentit

Pelastakaa Lapset kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta laeiksi lapsilisän 7§:n ja toimeentulotuesta annetun lain 11§ väliaikaisesta muuttamisesta. Lapsi- ja perhejärjestöjen näkökulmasta nämä ovat erittäin kannatettavia päätöksiä, mutta ne ovat vain nopeita lyhyen aikavälin helpotuksia, jotka vain paikkaavat tilannetta sen ratkaisemisen sijaan. Pienituloisten perheiden tilannetta tulee tarkastella kauaskantoisemmin toimilla, joilla on pitkäaikaisemmat vaikutukset. Pienituloisten perheiden ja erityisesti lasten hyvinvointi on turvattava toimilla, jotka eivät ole kertaluonteisia tai määräaikaisia.

Ylimääräinen lapsilisä

Ylimääräisen lapsilisän maksaminen tuo helpotusta yhä kiristyvässä talouden taantumassa. Ylimääräisen lapsilisän maksaminen on kannatettavaa ja luo hetken turvaa perheissä.

Yksittäiset lisäetuudet tai määräaikaiset korotukset eivät pitkällä tähtäimellä paranna hyvinvointia perheissä, vaan uudistuksia on toteutettava pitkäjänteisesti ja kestävästi. Asiantuntija- ja tutkimustieto puhuu sen puolesta, että hyvinvoinnin turvaamiseksi ja kohentamiseksi sekä syrjäytymisen ehkäisemiseksi on tehtävä pitkäjänteisiä, riittävän suuria ja oikein kohdennettuja toimia eikä pyrkä paikkaamaan perheiden haastavia tilanteita kertaluontoisilla etuuksilla.

Lapsilisät tuleekin sijoittaa indeksiin, jotta lapsilisän taso vastaisi jatkossa elinkustannusten tasoa ja se toimisi paremmin lapsiperheiden puskurina muuttuvissa maailmantilanteissa.

Toimeentulotuki

Toimeentulotuen määräaikaan muutos tukee ylimääräisen lapsilisän vaikuttavuutta. Se onkin ehdottomasti toteutettava ylimääräisen etuuden ohella, sillä muutoin ylimääräisen lapsilisän vaikuttavuus jää kohdentumatta sitä kaikkein eniten tarvitseville, köyhimmille lapsiperheille.

Sosiaaliturvan ja -etuuksien kehittäminen on kestävämpi tapa vastata pienituloisten perheiden ahdinkoon, kuin määräaikaiset muutokset. Muutosten tulee olla kokonaisvaltaisia ja toimeentulontuen osalta onkin tarkasteltava siihen liittyviä muita etuuksia. Sosiaaliturvauudistuksen tavoitteena tuleekin olla lapsiperheköyhyyden vähentäminen ja uudistusten tulee tavoittaa kaikista köyhimmät perheet. Kehittämisessä on huomioitava myös perheiden monimuotoisuus sekä eri perhemuotojen elämäntilanteista johtuvat haasteet.

Yleisesti pienituloisten lapsiperheiden tukemisesta

Pienituloisten työssäkäyvien perheiden lisätukia on nyt harkittava tilanteessa, jossa ruoka jää ostamatta, eikä hyvinvointia ja terveyttä edistäviin lasten vapaa-ajan harrastuksiin ole varaa. Sairastavien, työttömien, matalapalkka-alalla työskentelevien ja yksinhuoltajien tilanne on erityisen tukala. Nyt jo vähäisillä varoilla elävät perheet joutuvat tinkimään lisää ja haasteet kohdistuvat lasten arkeen, kasvuun ja kehitykseen sekä lasten oikeuksien toteutumiseen.

Pitkäjänteinen keino pienituloisten perheiden haasteiden ratkaisemiseen on työllistymisen haasteiden purkaminen ja vanhempien työllistymisen tukeminen. Pitkien työmatkojen, osa-aikaisen työn ja epätyypillisten työaikojen vuoksi on luotava joustoja lapsiperheiden palveluihin, kuten varhaiskasvatukseen ja tuettava sujuvaa liikkumista ja monimuotoisia työtapoja.

Lapsivaikutusten arviointi

Lapsivaikutukset on huomioitu esityksessä, mutta ei riittävästi. Tehtävillä muutoksilla ja lisätuella pyritään tukemaan pienituloisten lapsiperheiden elinoloja kohti yhdenvertaisempaa arkea maailmanlaajuisen kriisin keskellä. Vaikutusten arvioinnissa keskitytään taloudelliseen arviointiin siitä, kuinka lisätuet auttavat leikkaamaan peruskotitalouden nousseita elinkustannuksia ja nostamaan perheiden ostovoimaa. Yhden vanhemman perheet otetaan huomioon hallituksen esityksessä, mutta tarkastelun kohteeksi pitäisi ottaa myös vanhemman ja/tai lapsen sairaus tai vammaisuus sekä myös muut monimuotoisten perheiden tilanteet. Lapsivaikutusten arvioinnin avulla saisi myös tietoa siitä, millaisilla toimilla on pitkäaikaisia vaikutuksia perheiden hyvinvoinnin tukemiseen.

Lisätietoja:

Johanna Vinberg
Lapsiperheköyhyys asiantuntija
Pelastakaa Lapset ry

Pelastakaa Lapset ry – Rädda Barnen

Koskelantie 38, PL 95. 00601 Helsinki
puh. +358 10 843 5000

info@pelastakaalapset.fi

pelastakaalapset.fi